

2016 Rumunsko

(úterý 19.7. večer – neděle 24.7. brzké dopoledne)

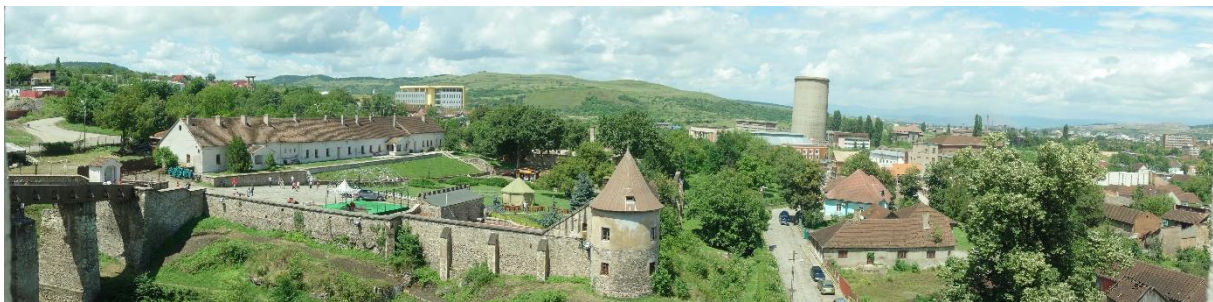
19.7. a 20.7. Praha – Brno – Slovensko – Maďarsko – Arad – Hunedoara – Sibiu

21.7. Sibiu – Sighișoara – Viscri – Sinaia

22.7. Sinaia – Bușteni – Babele – Peleș – Sinaia

23.7. a 24.7. Sinaia – Bran – Brașov – Arad – Maďarsko – Slovensko – Praha

Po úspěšné, byť dost únavné cestě na jih Francie, jsme se další rok se Slugovými dohodli na sice kratším, avšak pro nás dost exoticky orientovaném zájezdu do Rumunska. Využili jsme služeb plzeňské cestovní kanceláře INEX; Praha byla, podobně jako Brno, jednou z nácestných stanic, jichž mohli klienti využít. A tak náš zájezd na jihovýchod začal u druhé nejzápadnější stanice pražského metra – ve Stodůlkách. Přes Prahu jsme ovšem nejeli, měli jsme příležitost svézt se po Pražském okruhu až někam k Říčánům, a odtud po D1 do Brna a dále na Bratislavu. Průjezd Maďarskem jsme prospali, určitým ne zrovna příjemným překvapením pro nás byla asi hodina strávená na maďarsko-rumunské hranici, která sice není hranicí EU, avšak opouštěli jsme tam schengenský prostor, což znamenalo celní kontrolu (ale vnímali jsme ji spíš jako pasovou kontrolu, pro mnohé znamenající kontrolu občanských průkazů), a cestu Rumunskem jsme začali sledovat až u **Aradu**¹, kde jsme zastavili, abychom si obstarali rumunskou měnu – lvy (lei). Vybaveni penězi jsme pokračovali k zajímavému, hezkému a poměrně rozlehlému hradu **Hunedoara**, nacházejícímu se ve stejnojmenném městě, kterému by ovšem přívlastek "hezké" mohl dát jen lhář nebo pošetilec. A krásu ono město postrádá až do těsné blízkosti hradu.

Hunedoara: pohled z hradu do města

Hunedoara je takovým pro návštěvníky příjemným hradem, prohlídka probíhá bez průvodce, lze jej prohlédnout téměř celý, velmi malé části mají charakter zříceniny.

¹ Cca 160 tis. ob., dvě university, jedna z nejstarších konzervatoří v Evropě, významná tramvajová síť

Během naší návštěvy tam probíhala zrovna svatba, která však neznamenala nějaké citelné omezení v prohlížení hradu.

Parkoviště pod hradem se "zajímavou stavební dekorací"

Prostor před hradem

Hunedoara

Z Hunedoary jsme pokračovali na východ do města **Sibiu**, kde nás v hotelu Libra čekal kromě večeře i první nocleh. Ve středu večer jsme absolvovali individuální procházku kolem dvou pravoslavných hotelů blízko hotelu, přešli jsme po nadjezdu nad nádražím, na něž jsme se pak mně pro radost podívali a zavítali na kraj centra. Přestože beze sporu Rumunsko udělalo veliký krok k evropskému způsobu života, přece jen večerní procházka městem měla své charakteristické rysy. Blízko nádraží jsme viděli povalovat se několik bezprizorných psů, na zahrádkách hospůdek seděli pánové ve vestách a kloboucích, a elektrické rozvody v ulicích byly asi ještě vzdálenější žádoucím stavu než ty, o nichž jsem psal při vzpomínání na [Španělsko](#) či [francouzskopyrenejskou Fontepedrosu](#).

Pravoslavné kostely blízko hotelu Libra

Posezení na zahrádce restaurace v Sibiu

Nádraží v Sibiu

Bazén v hotelu Libra

Pohled z okna hotelového pokoje

Večer se Evinka ještě v hotelovém bazénu vykoukala, a ve čtvrtek ráno, posílení spánkem a snídaní se švédským stolem, jsme se ještě rozhlédli z okna našeho pokoje a pak autobusem dojeli k městskému opevnění, kde jsme začali se společnou prohlídkou tohoto města s necelými 150 tisíci obyvatel, ležícího prakticky uprostřed

Rumunsko a u nás známého z r. 1989, když tam začínaly proticeaușeskovské bouře. Sibiu v minulosti bylo převážně německé, s německým názvem Hermannstadt se tam lze při různých příležitostech, např. na krásných starobylých městských hodinách, setkat. Viděli jsme několik významných objektů jako zbytky opevnění, divadlo (operu), nejstarší hospodu v Sedmihradsku, poseděli jsme se Slugovými na Velkém náměstí (Piața Mare), prošli se i sousedním Malým náměstím (Piața Mica) a navštívili ze severu se k náměstím přimykající městskou část s chudými malými domky. Viděli jsme i dvě výrazné katedrály – pravoslavnou a luterskou. Rumunsko je převážně pravoslavné, nicméně německé osídlení v Sedmihradsku zanechalo své stopy i v luterských kostelích; v Brașově luterská katedrála je opravdu dominantou.

Městské hodiny (Sibiu - Hermannstadt)

U městského opevnění

Na Velkém náměstí (Dani, Jára, Jirka)

Nejstarší hospoda v Sedmihradsku

pravoslavná

Katedrály v Sibiu

luterská

Příjemná prohlídka Sibiu skončila a my jsme se autobusem přemístili do Drákulova města **Sighișoary** (28 tis. obyvatel). Staré město je na kopci, nad nímž se ještě vypíná další kopec s kostelem a hřbitovem, k nimž vede kryté schodiště. Autobus zastavil pod městem, blízko pravoslavného arcibiskupství Alba Iulia.

Pravoslavné arcibiskupství

Dopravní prostředky u arcibiskupství

Jirka u městské brány

Na tento chrám jsme se jen z dálky dívali

Maďarsky *Sighișoara* je *Segesvár*. Mám za to, že zakončení *-oara* u názvů některých rumunských měst vzniklo z maďarského *-vár* (*hrad*). ■ Historické centrum Sighișoary si zachovalo charakter středověkého německého města s malebnými uličkami, ve kterém se prolínaly vlivy západního (Německo, Uhersko) a východního (Byzantská říše, Osmanská říše) kulturního prostoru (Wikipedie).

Centrum s turisty: vlevo slavná *Hodinová věž*, vpravo cesta ke krytému schodišti ke kostelu a hřbitovu

Drákulův dům

Ruch v centru města

Na kopci s kostelem a hřbitovem

Sighișoara byla hodně zaplněna turisty, přitahovanými zřejmě především tím, že zde žil pověstmi opředený krvelačný bojovník proti Turkům Vlad III. Dracula (1431-1476; jméno Dracula používal i jeho otec Vlad II.). Pozorovat turistický ruch zde bylo zajímavé, nicméně jsme byli rádi, že jsme byli gastronomicky nezávislí. V rámci časových možností jsme si atmosféru turistické Sighișoary docela užili. Patřil k tomu i

výstup krytým schodištěm na vrch s kostelem a rozsáhlým hřbitovem, u nějž jsme ovšem jen nahlédli na začátek.

Na krytém schodišti (příjemný stín)

V centru Sighișoary

Pro rozhodnutí jet na zájezd do Rumunska sehrálo roli přání vidět některý z tamních opevněných kostelů. To se nám teď mělo splnit – naším dalším cílem byl právě jeden z nich, a to ve **Viscri**.

Dispozice opevněného kostela ve Viscri

Romský příbytek nedaleko Viscri

Naše cesta pokračovala přibližně na východ. Do Viscri jsme dojeli úzkou vedlejší silnicí, jíž jsme se pak museli i vracet. Cestou jsme viděli obydlí místních Romů – nepředstavitelně prosté chaloupky, avšak často vybavené satelitními anténami. Nějaký ten snímek jsme si z autobusu pořídili; zastavit kvůli fotografování bylo nemyslitelné – to by se celý zájezd stal cílem útoku místních obyvatel. Vesnice Viscri vzdáleně připomínala jihočeské barokní vesnice; později jsme se dověděli, že se z památkářského hlediska o ni zajímal britský princ Charles a dokonce (si) tam jednu chaloupku koupil. Na konci vesnice na mírném vršku stál opevněný kostel a pod ním byl hřbitov.

Opevněné kostely byly v podstatě vesnice ve vesnici. Byly tam zásobárny jídla, kde rodiny uschovaly všechny trvanlivé potraviny, byla tu kuchyň a samozřejmě ten kostel, prostě všechno, co by obyvatelé vesnice (většinou němečtí kolonizátoři) mohli při obléhání (Tatary či Turky) potřebovat. Když se blížilo nebezpečí, stačilo vzít jen to nejnútnejší, a běžet se schovat do kostelních hradeb.

<https://www.uneseni.cz/2018/10/vezmi-spek-bez-do-kostela-opevnene.html>.

Najít místo pro autobus nebylo obtížné

Prodej suvenýrů turistům

S nebezpečím počítal i zasedací pořádek v kostele. Lavice byly určeny ženám, kdežto muži měli stát po obvodu kostelní lodi, aby byli připraveni zasáhnout. Kostel včetně nevelkého okolí byl obehán hradbami, v nichž byly obytné a hospodářské prostory.

Kostel z hospodářského prostoru v hradbách

Opevněný kostel ve Viscri

Interiér kostela ve Viscri

V kostelních hradbách

Z Viscri jsme už zamířili k našemu nejvzdálenějšímu cíli – do města **Sinaia**. Cesta byla zajímavá, nabízela i možnosti z autobusu fotografovat. Připomenu ji aspoň jedním snímkem zajímavé zříceniny. Pokračovali jsme zhruba k východu, dojeli jsme k Braşovu s tím, že jej navštívíme na zpáteční cestě, a mírně stoupali dále k jihu podle dvoukolejné železnice směřující do Bukurešti. Krátce před Sinaiou², kde jsme měli strávit dvě noci, jsme vysoko nad silnicích na horách viděli veliký kříž, k němuž jsme se druhý den dost přiblížili.

Cestou z Viscri do Sinaie

V Sinaie jsme se ubytovali v příjemném hotelu *Noemova archa* (*Arca lui³ Noe*), kde jsme měli strávit dvě noci (ze čtvrtka do soboty). Z ulice to byla celkem nenápadná třípatrová stavba, ovšem z opačné strany měl hotel o několik pater více – z uliční úrovně se šlo k nim dolů. Charakter tamního terénu naznačuje obrázek toho, co jsme viděli z okna. Dolů se chodilo mj. do hotelové jídelny, a také k bazénu, který Evi využila; po koupání využila k návratu do pokoje možnost půjčit si župan.

² Mám určité rozpaky, jak skloňovat vlastní jméno Sinaia; po uvážení různých možností jsem se rozhodl pro použití vzoru žena s tím, že místo koncového y používám e.

³ Genitiv určitého členu.

Hotel Arca Lui Noe

Pohled z okna hotelu

V Sinaie nás překvapily jakési slámou obložené (či vůbec slámové) válce lemující silnice. Dověděli jsme se, že v sobotu se tam pojede závod historických vozidel a válce slouží pro bezpečnost. Tato akce ovlivnila nejen vzhled města, nýbrž i dobu našeho odjezdu, neboť v průběhu dopoledne by už nebylo možné ze Sinaie odjet.

Příprava na závody

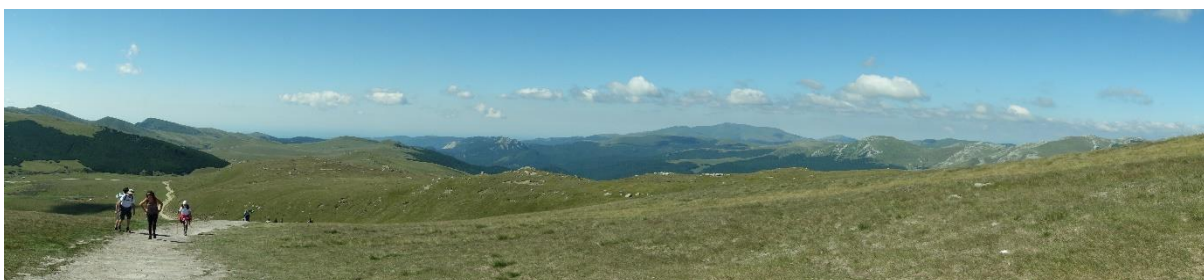
Páteční program probíhal v okolí Sinaie. Na dopoledne jsme měli v plánu vyjet lanovkou z nedaleké obce **Bușteni**⁴ na turisticky velice atraktivní náhorní planinu **Babele**. Plán však byl narušen nesmírně dlouhou frontou na lanovku, což vedlo našeho průvodce k hledání časově přijatelnějšího řešení – dopravu osobními auty (jakousi horskou taxislužbou) na parkoviště, odkud ke konečné stanici lanovky⁵ je to cca 3 km celkem pohodlnou cestou s nevelkým stoupáním. Možnost použít lanovku pro nás nebyla vyloučena, ale zůstala hodně nenápadná, takže kombinaci auta s pěší chůzí volili i Slugovi, přestože Járu velice bolela pata a chůze pro něho byla hodně náročná a nepříjemná. Lanovka by byla bývala pro něho mnohem vhodnější. Za konečnou stanicí jsou pak skalní útvary připomínající houby a také tamní známá Sfinga (mám za to, že v mužském provedení, jak soudím podle určitého členu -ul na informačním nápisu na fotce). A všude na planině Babele jsou úžasné výhledy. Další stránka kouzlo planiny Babele přibližuje.

⁴ Poznali jsme Bușteni jako obec zalidněnou turisty a překvapilo nás, když jsme po nějaké době četli, že v místech, kde stála fronta na lanovku, se procházela medvědí rodina.

⁵ Jde o dvoustrannou vrcholovou stanici; lanovky tam vedou ze dvou paralelních údolí.

Cestou na Babele

"Ten" Sfinx

Proti skalnímu útvaru jsem nepatrný

Pohled na lanovku

Dolů jsme jeli opět auty. Finančně proti lanovce nebyl významný rozdíl. Po chvíli odpočinku v Noemově arše jsme vyrazili k blízkému zámeckému areálu **Peleș**. Zámek si nechal postavit král Karel I. koncem 19. století, nejde tedy o stavbu starou, ale hezkou, romantickou. Zámek je v udržovaném parku, kde stojí i menší princeznin zámek **Pelișor** a některé další stavby. Před zámkem čekalo hodně lidí, ale organizace prohlídek tam byla dobrá, nečekali jsme dlouho a prohlídka interiéru byla příjemná. Po prohlídce jsme šli pěšky do Sinaie, ovšem nikoli k hotelu, nýbrž parkem kolem stánků nabízejících turistům folklórní zboží ke **klášteru Sinaia**.

Peleș

Pelișor

V parku u zámku Peleș

Klášter Sinaia

Klášter Sinaia působil příjemným dojmem, podobně jako pravoslavný klášter [Uusi Valaamo](#) ve Finsku nemá onu nám známou ponuru klášterní atmosféru. Mohli jsme se podívat do Velkého kostela, jinak jsme trávili čas v bohatě členěném exteriéru.

Klášter Sinaia je klášter v horském údolí řeky Prahova (Rumunsko), který v roce 1695 založil princ Mihail Cantacuzino. Klášter je pojmenován podle biblické hory Sinaj, na jejímž úpatí se nachází jeho vzor, Klášter svatě Kateřiny. V roce 2005 obývalo klášter třináct pravoslavných mnichů. ■ Klášter je situován v horském údolí, kterým dnes prochází hlavní železniční trať spojující Brašov a Bukurešť. Klášter dal své jméno i blízké osadě, která se postupně rozrostla ve stejnojmenné město. ■ Klášter se skládá ze dvou traktů se dvěma dvory a jedno- až dvoupatrovými budovami. Uprostřed obou nádvoří stojí kostel v byzantském slohu. Starší z nich – „Biserica Veche“ (starý kostel) stojí na základech z roku 1695, zatímco mladší „Biserica Mare“ (velký kostel) byl založen v roce 1846. (Z Wikipedie.)

Výzdoba Velkého kostela

Po prohlídce kláštera nás autobus dovezl do Noemovy archy na zaslouženou večeři a noční odpočinek, abychom druhý den ještě před vypuknutím závodů odjeli prohlédnout si jakýsi rumunský Karlštejn či Hlubokou – romanticky přestavěný hrad **Bran**, ležící na historické hranici mezi Transylvánií a Valašskem. Uvědomuji si, že vlastně nevím, jak na tom jsou zmíněné české památky na vrcholu turistické sezóny. Návštěva Branu připomínala horor, nejen kvůli množství návštěvníků, nýbrž i kvůli zcela iracionální organizaci či desorganizaci prohlídek – šli jsme v tlačenici, před námi se nacházející německá výprava zřejmě hlavní cíl prohlídky spatřovala v tom nedopustit, aby někdo z nás při prohlídce postupoval rychleji než oni, přičemž moc toho tam k prohlížení nebylo. Hezká romantická stavba v hezké krajině, ale – mám-li být upřímný, jediný opravdu pozitivní zážitek z interiéru byly parádní záchody.

Exteriér ← Bran → Interiér

I u Branu stánkaři cestou k parkovišti a kolem něj nabízeli široký sortiment místních potravin a suvenýrů. My jsme tuto příležitost využili, abychom se zbavili přebytečných lvů (lei); něco málo na kávu v Brašově jsme si ovšem nechali.

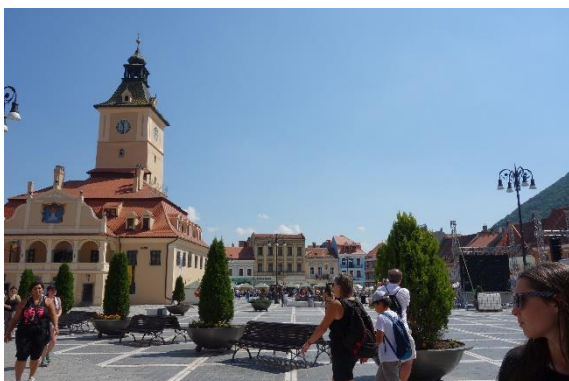

Mezi hradem Bran a parkovištěm

Bran je romanticky členěná stavba

Braşov byl naší posledním rumunským poznávacím zastavením. Absolvovali jsme příjemnou procházku centrem tohoto čtvrtmilionového rumunského města, kde jsou výrazně zastoupeny nízké jednoduché domy, avšak v němž nechybějí ani honosné stavby. Zajímavé je, že i zde navzdory početní převaze pravoslavných křesťanů je největší církevní stavbou luterský *Černý kostel*, údajně největší gotický kostel mezi Benátkami a Cañihradem.

Náměstí s radnicí

V pozadí luterský Černý kostel Sdí

Sdílení kol slouží

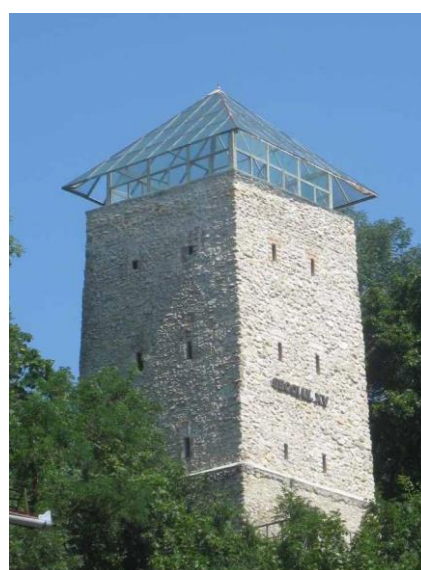
Příprava na nějakou akci na náměstí

Černý kostel

Vstup do pravoslavného kostela

Černá věž moc černě nevypadá

Z Braşova jsme už zamířili do Prahy. Cestu Rumunskem jsme sledovali, v Aradu jsme viděli konečnou stanici tramvaje, tvořenou jen prostou kolejovou smyčkou bez možnosti nějaké manipulace (čekání, předjíždění souprav apod.), podobně, jako tomu bylo v dobách mého dětství v Praze v Zahradním Městě či na Bílé Hoře.

Posledním zážitkem z Rumunska byla *rumunsko-maďarská hranice* znamenající vjezd do schengenského prostoru. Pohybovali jsme se sice stále uvnitř EU, jako osobní doklad občanka stačila, ale údajně měla probíhat celní kontrola. A před námi bylo asi 20 autobusů, přičemž jsme stačili zaregistrovat, že na odbavení jednoho autobusu připadá asi 30 minut. Neradostná vidina nejbližších 10 hodin! Průvodce ovšem nezklamal. Už v Buşteni ukázal, že umí řešit časově svízelné situace. Tentokrát přišel s geniálním nápadem: nelpět na dálničním přejezdu a využít nedaleký, ležící mezi silnicemi nižších kategorií. Před námi tam byly asi dva autobusy. I zde platilo zřejmě pravidlo, že aby odbavení vypadalo dost důkladně, musí na autobus připadnout 30 minut. Autobus před námi odbavili pochopitelně rychleji, a tak zbývající čas do půlhodiny trávili mladí úředníci – ani nevím, zda rumunští či maďarští – posedáváním a pokuřováním. Hodinu jsme na hranici rádi vydrželi, Maďarskem a Slovenskem jsme projeli v noci a dopoledne jsme se spokojeně, plni bohatých a zajímavých dojmů, vrátili domů. Jsme velice rádi, že jsme mohli vidět Rumunsko, zemi, která prošla Ceauşeskovou diktaturou, je zemí velkých kontrastů⁶, ale teď cílevědomě "směřuje do Evropy".⁷

Praha, červenec 2022

⁶ U obsluhy při večeři jsme si uvědomili, že socialistické zvyky přežívají. Číšníci měli za úkol nám podat večeři, případně zároveň s ní podat navíc objednaný nápoj. Obsloužit nápojem po večeři už odmítali. Ovšem, se "socialistickými zvyky" jsme se setkali i ve Francii.

⁷ Dynamiku vývoje jsme si zřetelně uvědomili cestou zpět, kdy na dlouhém přejezdu z Braşova k hranici s Maďarskem jsme několikrát přejížděli mezi už vystavěnou dálnicí a původní výrazně pomalejší silnicí.